

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-341/20-J

Název	Středisko výchovné péče STŘED
Sídlo	Husova 189, 676 02 Moravské Budějovice
E-mail	bartova@stred.info
IČ	01543687
Identifikátor	691005117
Právní forma	školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Martina Bártová
Zřizovatel	STŘED, z. ú., Mládežnická 229, Nové Dvory, 674 01 Třebíč
Místo inspekční činnosti	Husova 189, 676 02 Moravské Budějovice Mládežnická 229, 674 01 Třebíč
Termín inspekční činnosti	3. 3. – 6. 3. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střediskem výchovné péče podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Charakteristika

Středisko výchovné péče STŘED (dále „středisko“) poskytuje preventivně výchovnou péči formou ambulantních a terénních služeb. Středisko je koedukované zařízení pro klienty s rizikem rozvoje poruchy chování nebo s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v osobnostně sociálním vývoji, případně zletilým osobám do ukončení přípravy na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let. Dále poskytuje služby osobám odpovědným za výchovu a pedagogickým pracovníkům v oblasti vzdělávání, výchovy, sociálního vývoje a začleňování do společnosti. Ambulantní péče je poskytována v Moravských Budějovicích a v Třebíči.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Základními cíli a smyslem střediska, které byly definovány v koncepci rozvoje zpracované ředitelkou, jsou poskytování preventivně výchovné péče a pomoci dětem a mladistvým s rizikovými projevy v oblasti výchovy a předcházení represivnějším opatřením.

Stanovené cíle středisko naplňuje prostřednictvím efektivně nastaveného systému poskytovaných služeb. Pedagogové znají individuální edukační cíle jednotlivých klientů. Vedou systematicky záznamy o jejich plnění a pravidelně je vyhodnocují s přijetím účinných opatření. Zpětnou vazbu o kvalitě poskytovaných služeb získávají mimo jiné i od zákonných zástupců.

Některé kompetence ředitelka vhodně delegovala na ostatní zaměstnance střediska s ohledem na organizační strukturu, která odpovídá potřebám školského zařízení. Každý klient, který je v péči střediska, má svoji osobní složku, do které zapisují speciální pedagogové a psychologové záznamy o probíhající terapeutické práci. Zápisy u většiny pracovníků jsou přehledné a mají vypovídající hodnotu.

Programy primární prevence jsou zaměřeny na poskytování dlouhodobých programů a jednorázové navazující aktivity pro žáky a odbornou i laickou veřejnost. Odborní pracovníci usilují o předcházení vzniku a zamezení rozvoje rizikových jevů.

Vedení střediska klade velký důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na prohlubování a rozšíření jejich znalostí a dovedností, které pak aplikují ve své pedagogické praxi. Pozitivně lze hodnotit psychoterapeutické výcviky u většiny pracovníků. Ve středisku dále uplatňují individuální a týmové supervize, kazuistické semináře, zaměstnancům nabízí stáže v podobných zařízeních. Vnitřní informační systém střediska je založený na pravidelných týdenních poradách. Pracovníci jsou v každodenním osobním kontaktu, denně se vzájemně informují, funkční týmová spolupráce je založená na jejich vysoké pracovní motivaci. Ředitelka provádí pravidelnou hospitační činnost a případně přijímá odpovídající opatření.

Středisko využívá pro svoji činnost prostory na dvou adresách. V jedné budově sdílí prostory společně s nízkoprahovým centrem, jehož nabídku zájmových a volnočasových aktivit mohou využít klienti střediska. Středisko disponuje samostatnými místnostmi pro individuální, diagnostické, terapeutické a poradenské činnosti s klienty. Nachází se zde i prostorná čekárna. Vybavení střediska je zmodernizované s bezbariérovým přístupem.

Středisko hospodaří s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, z projektové činnosti, grantů a sponzorských darů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Středisko má promyšlenou strategii při stanovení programů rozvoje osobnosti dětí, na které se podílí tým odborníků. Individuálně výchovné plány jsou sestavovány podle standardů kvality péče. K podpoře rozvoje osobnosti klientů ve středisku vhodně přispívají individuálně indikované formy expresivních terapií a také velmi úzká spolupráce s kmenovými školami klientů, orgány sociálně právní ochrany dítěte, Policií ČR, s Odborem sociálním Městského úřadu v Třebíči, Moravských Budějovicích, Náměšti nad Oslavou, s komisí prevence kriminality aj. Střediskem uplatňovaná terénní práce ve školním prostředí klientů významně přispívá k zefektivnění vzdělávacího procesu a rozvoji osobnostně sociálních kompetencí klienta. Odborná péče je zaměřena nejen na řešení osobnostní problematiky klientů, ale také na úroveň jejich školních schopností a dovedností. Odborní pracovníci se podílí na vytváření diagnostiky klientů, která je následně zpracována v závěrečné zprávě po odchodu klientů ze střediska. Jak speciální pedagogové, tak psychologové používají standartní nástroje vedoucí k objektivnímu a odbornému posouzení celkové situace klienta a jeho rodinného či školního prostředí. Způsoby práce s klientem jsou uvedeny v jeho individuálním výchovném plánu, vycházejí z jeho individuálních potřeb a jsou využívány jak pro nastartování resocializačního procesu, tak pro dosahování vytyčených výchovných cílů.

Přijetí klienta do zařízení koresponduje s vnitřním řádem, pracovníci zařízení usilují o získání maximálního množství informací, které pak odborně aplikují za účelem stanovení vhodných výchovně-vzdělávacích postupů a strategií. Z rozhovorů s klienty zařízení vyplynulo, že vztahy mezi pracovníky a klienty byly založeny na respektu, důvěře a porozumění. Nebyly zaznamenány stížnosti klientů na jednání pracovníků.

Klientům je věnována odborná individuální i skupinová péče, např. speciální pedagog provází klienty do školního prostředí jejich kmenové školy, aby viděl uživatele přímo při práci ve škole, případně pracuje s pedagogy a v případě nutnosti i celým třídním kolektivem. S klienty a jejich zákonnými zástupci vedou individuální psychologické poradenství a terapii, ve spolupráci se speciálními pedagogy pak i jejich skupinová sezení.

Témata preventivních programů jsou svým obsahem vhodně přizpůsobena mateřským školám, základním školám a středním školám. Programy selektivní prevence se odehrávají buď ve školách, nebo přímo v prostorách střediska. Programu, který je tvořen třídnímu kolektivu přímo na míru, nejprve předchází diagnostika školního kolektivu. Programy selektivní prevence jsou nejčastěji zaměřeny na řešení vztahových potíží v třídním kolektivu. Prostřednictvím pestrých činností nespecifické prevence prožívají klienti pozitivní zkušenost, která u nich posiluje kladné mezilidské vztahy, rozvíjí sociální a kooperativní dovednosti, podporuje zdravý způsob života. Pracovníci používají ve své práci různých metod a forem (např. diskuze, uvolňovací techniky, psychosociální hry, modelové situace, brainstorming, prvky zážitkové pedagogiky, dramaterapie, muzikoterapie a zpětnovazební techniky). Středisko zajišťuje také přednášky a semináře pro rodiče a metodická setkávání pro pedagogické pracovníky. Na začátku školního roku, případně při příchodu nového žáka do třídního kolektivu, zajišťuje tým pracovníků také adaptační a stmelovací programy. V polovině školního roku probíhá evaluace, kdy pracovníci vyhodnocují evaluační dotazníky ze škol a na jejich základě upravují nabídku preventivních programů pro další školní rok. Takto zavedený systém obměny nabídky preventivních programů se jeví jako velmi efektivní nejen pro školy, ale i pro samotné pracovníky zařízení. Tímto způsobem reaguje středisko velmi pružně na poptávku ze strany škol či společnosti.

Klienti střediska mají možnost účastnit se pobytových akcí, které se konají v období letních prázdnin. Tyto pobytové tábory se uskutečňují pro klienty střediska starší 16 let. Pravidelné

terapeutické vrstevnické skupiny v rámci pobytového tábora podporují vzájemnou komunikaci a orientaci v negativních projevech chování a motivují ke změně postojů k problematice rizikového chování a vzájemného soužití.

Hodnocení výsledků vzdělávání

System péče o klienta ve středisku je založený na aktivní spolupráci všech odborníků střediska. S klientem je cíleně pracováno, ke svému plánu se vyjadřuje. Vyhodnocování probíhá v přesně určených intervalech. Vyhodnocení práce s klienty je prováděno průběžně s důrazem na dosahování cílů stanovených individuálním výchovným plánem. Zákonní zástupci jsou o formách, metodách a výsledcích práce s jejich dítětem informováni odbornými pracovníky v průběhu i při ukončení ambulantní péče.

Nedílnou součástí komplexní preventivní péče je spolupráce s rodinou klientů, s orgány sociálně-právní ochrany dítěte. Rodiče jsou již při navázání spolupráce upozorněni na nutnost propojení vzájemné péče o klienta a je jim nabízeno jak individuální, tak skupinové poradenství, čehož v převážné většině případů využívají.

Partnerské vztahy se zřizovatelem, místními organizacemi, školami, dalšími školskými zařízeními a školskými poradenskými zařízeními přispívají ke zvyšování kvality vzdělávání a rozvoji osobnosti klientů. Pro zkvalitnění služeb je přínosem spolupráce s nadacemi a neziskovými organizacemi. Zřizovatel střediska zastřešuje i další služby, které mohou klienti střediska využít. Jedná se například o sociální asistenci a poradenství, nízkoprahové centrum pro děti a mládež, dále preventivní program nabízející pomoc jednotlivcům, kteří jsou ohroženi rizikovým vývojem s názvem Šance ve STŘEDU aj.

Svou činnost středisko aktivně prezentuje na webových stránkách, také prostřednictvím sociálních sítí formou informačních letáček a brožur. O svých službách rovněž informují v krajském rozhlase a v televizi.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Rozšíření činnosti na pracoviště v Třebíči.
- Část pracovníků má dlouhodobé terapeutické výcviky a další odborné vzdělávání zaměřené na posílení terapeutické a poradenské práce s klienty zařízení.
- Zavedení externích supervizí i intervizí.
- Realizování týdenních aktivizačních pobytů pro mládež.
- Rozšířená síť s vnějšími partnery.

Silné stránky

- Příznivá atmosféra mezi všemi zaměstnanci a klienty střediska vede k úspěšnému naplňování stanovených cílů.
- Aktivní realizace rozmanitých preventivních aktivit pro širokou věkovou kategorii klientů (žáků škol, zákonných zástupců, pedagogických pracovníků apod.).

- Efektivní a pravidelná spolupráce se zákonnými zástupci klientů a participujícími partnery.
- Vyšší zastoupení pracovníků s psychologickým výcvikem, intenzivní účast na intervizích a supervizích, kazuistických seminářích aj. mají pozitivní dopad na poskytování služeb střediska.
- Pestrá a bohatá škála programů školské primární prevence, která přispívá k eliminaci nežádoucího chování.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nespecifikované závěry a zejména doporučení v závěrečných zprávách.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V závěrečných zprávách specifikovat doporučení klientům s ohledem na další osobnostní vývoj klienta.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výkaz o středisku výchovné péče podle stavu k 30. 9. 2019, ze dne 25. 9. 2019
2. Vnitřní řád SVP STŘED, z. ú., platný od 1. 9. 2016, poslední aktualizace 1. 10. 2019
3. Organizační řád, s platností od 1. 10. 2019
4. Školní matrika klientů Střediska výchovné péče STŘED na školní rok 2019/2020
5. Školní vzdělávací program Středisko výchovné péče STŘED s platností od 1. 9. 2016
6. Koncepce rozvoje Střediska výchovné péče STŘED ze dne 1. 1. 2017
7. Osobní dokumentace klientů, školní rok 2019/2020 (výběr)
8. Smlouvy o poskytování služeb Střediska výchovné péče STŘED, školní roky 2018/2019 a 2019/2020 (výběr)
9. Záznam z jednání/ konzultace pro školní roky 2018/2019 a 2019/2020
10. Individuální výchovné plány, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
11. Výroční zpráva Střediska výchovné péče STŘED za školní rok 2018/2019
12. Plán činností Střediska výchovné péče STŘED na školní rok 2019/2020 s platností od 1. září 2019
13. Standardy kvality péče Střediska výchovné péče STŘED s platností od 1. 1. 2020
14. Zápis z porad a intervize Střediska výchovné péče STŘED (výběr)
15. Individuální vzdělávací plány pracovníků Střediska výchovné péče STŘED (výběr)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Tomáš Beneš, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Tomáš Beneš v. r.

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka

Mgr. Petra Chaloupková v. r.

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, kontrolní pracovnice

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková v. r.

Bc. Renáta Hánová, kontrolní pracovnice

Bc. Renáta Hánová v. r.

V Moravských Budějovicích dne 27. března 2020

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Martina Bártová,
ředitelka školy

V Moravských Budějovicích dne